

EEN LABIAAL GELEGEN MESIODENS.

door

Dr. J. R. JANSMA.

Volgens Professor *Bolk*¹⁾ treden overtollige bovenincisieven op door splitsing van een snijtand of er treedt opnieuw een element op, dat in den loop der phylogenese verloren gegaan is; het zijn resp. schizogene of atavistische variaties.

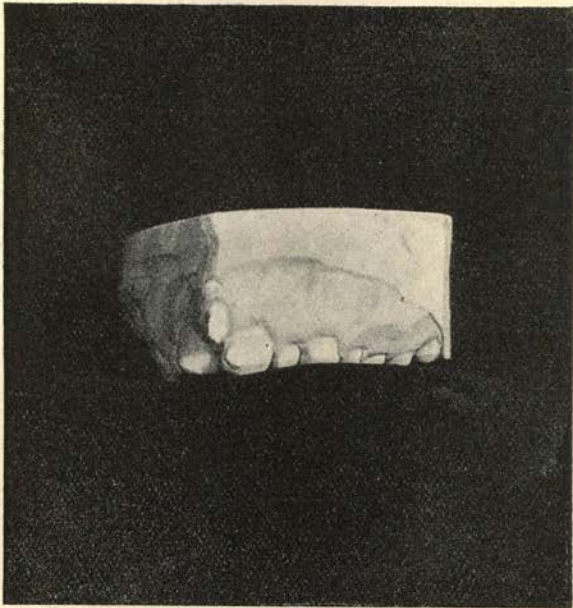
Bolk stelt het aantal incisieven van onzen verren voorvader op drie, zoodat er twee overtollige kunnen optreden. Soms komen er echter nog eenige bij en deze worden dan verklaard door splitsing van zulk een mesiodens. Mesiodens heeft *Bolk* dezen overtolligen tand gedoopt, daar hij de oorspronkelijke I₁ sup. is. Kenmerkend voor den mesiodens is de van een gewonen snijtand afwijkende bouw; de kroon is kegel- of „duten” vormig of bezit verschillende spitsen, de wortel is meest enkelvoudig. De ligging is gewoonlijk palatinaal in de omgeving van het canalis incisivus; een enkele maal dringt een mesiodens in de tandenrij. *Bolk* vat deze elementen op als behoorend tot de permanente dentitie, wegens het ongeveer steeds doorbreken na de blijvende snijtanden en de palatinale ligging ten opzichte van deze. Waren het melktanden „dann würde der Zahn auch gelegentlich labial von der Inzisivenreihe zum Durchbruch gelangen.” (p. 194). In het melkgebit beschouwt *Bolk* het soms tusschen beide eerste incisieven optredende onaanzienlijke stifttandje als melkmesiodens.

Een dezer dagen was ik in de gelegenheid een mesiodens waar te nemen. Een achttien jarige mannelijke patiënt kwam met het verzoek tot extractie van een dusdanig element. (Zie figuur).

De anamnese luidde als volgt: pat. viel als kind van 8 maanden op het gelaat en fractureerde toen de beide juist doorgebroken centrale bovenincisieven. Op ongeveer zesjarigen leeftijd

¹⁾ Deutsche Monatschrift für Zahnheilkunde. 1917. p. 185.

werden de resten van deze elementen verwijderd en tegelijkertijd een derde tand, welke op dezelfde plaats gelegen was als degene, waar bij nu voor kwam, nl. labiaal van den tandenrij in de mediaanlijn. Toen pat. elf jaar was, werd wederom zulk een, op dezelfde plaats geïmplanteerd, overtollig element getrokken en een jaar later brak ten derden male een dusdanige tand door,

welke ik nu, zes jaar later, kon bewonderen. Pat. klaagde over telkens optredende ulcera op het lipslimvlies, tengevolge van de scherpe tandranden.

Dit overtollige element, dat blijkens den vorm, onmiddellijk als mesiodens moest worden opgevat, was gelegen in de mediaan lijn, labiaal van de centrale bovenincisieven. De I_1 sd was met de mesiale zijde iets naar binnen geroteerd. De mesiodens stak ongeveer 5 m.M. uit het tandvleesch; de kroon had den vorm van een driezijdige pyramide met groeven op de

vlekken en een kuiltje op den top. In het gebit waren alle elementen aanwezig; er was protrusie der boventanden, molaren Angle kl. II, in het front open beet. Het palatum was zeer hoog, mondademhaling aanwezig geweest. Na extractie bleek de mesiodens een zeer korte radix te hebben; misschien door resorptie. Het geheele element was slechts 1 c.M. lang.

Het is, mijns inziens, niet waarschijnlijk, dat het in de prille jeugd plaats gehad hebbende trauma een geheele omwisseling der tandkiemen heeft veroorzaakt en dus hebben we hier een zeer zeldzame variatie.

Hilversum, Februari 1921.
